

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2009-4-140 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 09-41/998-255
Karar Tarihi : 9.9.2009

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 **Başkan** : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI (Başkan V.)
Üyeler : Mehmet Akif ERSİN, Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı
KARAKELLE, Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY, Murat
ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖRLER : Orçun SENYÜCEL, Murat AYBER,
Burcu CAN, Zeynep ŞENGÖREN

C. ŞİKAYET EDEN : Re'sen

20 **D. İLGİLİ TARAFLAR:** - Otomotiv Distribütörleri Derneği ve üyeleri
Barbaros Blv. Bahar Sk. No:4 Baras Han Kat:7
Balmumcu / İstanbul
- Otomotiv Sanayii Derneği ve üyeleri
Atilla Sk. No:10 34676 Altunizade/İstanbul

30 **E. DOSYA KONUSU:** Otomotiv Distribütörleri Derneği (ODD) ve Otomotiv Sanayii Derneği (OSD) üyesi teşebbüslerin dernek çatısı altında çeşitli toplantılarda bir araya gelerek geleceğe ilişkin fiyat, üretim, satış gibi bilgi ve tahminlerini paylaşmalarının 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesine aykırılık teşkil ettiği iddiası.

F. İDDİALARIN ÖZETİ: İncelemenin konusu, ODD ve OSD üyesi teşebbüslerin dernek çatısı altında geleceğe ilişkin fiyat, üretim, satış gibi bilgi ve tahminlerini paylaşmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un ihlal edip etmediklerinin tespit edilmesine yöneliktir.

40 **G. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu tarafından açılan otomotiv sektörüne yönelik bir önaraştırma neticesinde hazırlanan 18.6.2009 tarih ve 2009-4-57/ÖA-09-SY sayılı önaraştırma raporunun ele alındığı 24.6.2009 tarih ve 09-30 sayılı Kurul toplantısında 09-30/637-M sayı ile önaraştırma raporunda yer alan belgeler çerçevesinde; dosya konusuna yönelik olarak adı geçen dernekler ve bu derneklere üye teşebbüsler hakkında 4054 sayılı Kanun'un 40. maddesinin birinci fıkrası uyarınca önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir.

İlgili karar uyarınca düzenlenen 28.8.2009 tarih ve 2009-4-140/ÖA-09-OS sayılı Önaraştırma Raporu 7.9.2009 tarih, REK.0.08.00.00-110/294 sayılı Başkanlık önergesi ile 09-41 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

09-41/998-255

H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da, mevcut pazar payları ve fiyatları ile genel pazar tahminlerinin paylaşımının rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı amaç ya da etkisi bulunmadığından, soruşturma açılmasına gerek olmadığı görüşüne yer verilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. Taraflara İlişkin Bilgiler

I.1.1. Otomotiv Distribütörleri Derneği

Otomotiv İthalatçıları Derneği adı altında 30.9.1987 yılında kurulan dernek, otomobil-hafif ticari araçlar kapsamında satış, pazarlama, ithalat, satış sonrası hizmetler, finansman, tanıtım, fuar vb gibi etkinlik alanlarını da kapsayacak şekilde ismini Otomotiv Distribütörleri Derneği olarak değiştirmiştir. 2008 yılı itibarıyla Derneğin 51 uluslararası markayı temsil eden 34 üyesi bulunmaktadır.

I.1.2. Otomotiv Sanayii Derneği

Türkiye'de otomobil, kamyon, minibüs, midibüs gibi motorlu kara taşıtlarının üretimini yapan teşebbüslerin üye olduğu dernek, 1974 yılında kurulmuştur. Derneğin hâlihazırda 15 üyesi bulunmaktadır.

I.2. İlgili Pazar

I.2.1. İlgili Ürün Pazarı

Şikâyete konu derneklere üye firmaların genellikle tüm segmentlerde üretim ve dağıtım yapıyor olması ve önaraştırma konusu iddialar açısından alternatif pazar tanımları yapılmasının varılacak sonucu etkilemeyeceği dikkate alınarak, dosya kapsamında ilgili ürün pazarları "yeni binek otomobiller ve ticari araçlar pazarı" olarak belirlenmiştir.

I.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

Söz konusu ürünlerin fiyatlandırılması, dağıtımı, pazarlaması ve satışı Türkiye genelinde benzer nitelikler arz ettiğinden ilgili coğrafi pazar "Türkiye" olarak belirlenmiştir.

I.3. Yapılan Tespitler ve Deliller

I.3.1. Mevcut Pazar Paylarının ve Fiyatların Paylaşımına İlişkin Belgeler

Binek, hafif ticari ve ticari araç satışlarına yönelik tüm alt modeller bazında satış adedi bilgilerinin aylık olarak tüm sektörce paylaşıldığı görülmektedir. Örneğin, [...] tarafından 1.12.2008 tarihinde sektördeki 34'ten fazla markaya gönderilen elektronik posta mesajında, [...]’in tüm alt modellerinin Kasım 2008 satış adetlerine yer verilmekte ve rakiplerinden de aynı bilgi talep edilmektedir. Ayrıca, çeşitli mesajlardan, söz konusu bilgilerin haftalık olarak da rakiplere gönderildiği anlaşılmaktadır. Örneğin, [...] tarafından sektördeki oyunculara gönderilen 10.3.2009 tarihli mesajda, teşebbüsün haftalık satış adetlerine yer verilmiştir.

09-41/998-255

Benzer paylaşım ticari araç sektöründe yer alan [...],[...],[...],[...],[...] ([...]) vb. oyuncular tarafından da yapılmaktadır. Söz konusu paylaşım teşebbüsler arası elektronik posta gönderme yoluyla gerçekleştiği gibi, ODD kanalıyla da yapılmaktadır. Nitekim ODD bu kapsamda binek otomotiv sektöründe yer alan oyuncuların aylık alt modeller bazında satışlarını detaylı olarak hazırlamaktadır. Bununla birlikte, [...] satış planlama ve analiz müdürü tarafından [...] personeline gönderilen 13.8.2009 tarihli mesajda, “rakipler ile artık haftalık [satış adedi] paylaşımı yapılmadığı” ifade edilmektedir. Söz konusu tarih, önaraştırmanın başlamasından sonraya denk gelmektedir.

Ayrıca teşebbüslerin filo satışlarının da detaylı olarak ve ay bazında ODD kanalıyla paylaşıldığı belirlenmiştir.

Binek otomobil pazarında yer alan teşebbüslerin tavsiye edilen mevcut fiyatları da birbirlerine elektronik posta mesajı ile gönderdikleri ve rakiplerinden de bu bilgileri talep ettikleri görülmektedir. Satış adetlerine yönelik paylaşımında olduğu gibi, mevcut fiyat paylaşımı da yoğun bir şekilde gerçekleşmektedir. Ancak bu paylaşımın ODD üzerinden değil, teşebbüsler arası bilgi alış verişi kanalıyla sağlandığı tespit edilmiştir.

[...] ise, önaraştırmanın başlamasından önce, 15.7.2009’da rakiplerine gönderdiği mesajda “hukuki sakıncalarından dolayı fiyat listesi paylaşımının” markaları tarafından yapılmayacağını belirtmiştir. Ancak bu açıklama ile çelişkili bir şekilde, [...] Ürün Sorumlusu tarafından [...]’e gönderilen 6.8.2009 tarihli mesajda, teşebbüsün fiyat listesi talep edilmiştir.

I.3.2. Pazar Tahminlerinin Paylaşımına İlişkin Belgeler

ODD ve OSD toplantılarında teşebbüsler pazarın tamamına yönelik öngörülerini sistematik olarak paylaşmaktadırlar. Söz konusu derneklerin tutanakları incelendiğinde, toplantıların amaçlarından birisinin sektörün gelecekteki durumunun ne olacağını tartışmak, bu çerçevede toplam binek ve ticari araçlara yönelik sektördeki oyuncuların tahmini rakamlarını paylaşmak olduğu anlaşılmaktadır.

I.4. Değerlendirme

Bilgi değişiminin rekabet ihlali doğurup doğurmadığının tespitinde ele alınan unsurlardan bir tanesi, değişen bilginin niteliğidir. Buna göre, kural olarak değişilmesinde sakınca görülmeyen bilgi türleri; firmaların bireysel olarak ayrıştırılmasına imkân verecek hususları içermeyen ve genel istatistikî veri niteliğindeki toplulaştırılmış satış ve üretim miktarları ile teşebbüslerin bireysel iktisadi karar alma kabiliyetini sınırlamayan teknik bilgilerdir. Ancak, değişilen bilginin koordinasyon etkisi doğurup doğurmayacağı hususu her somut olayın koşullarına göre ayrı ayrı değerlendirilmelidir.

Taraflar arasındaki bilgi değişiminin, değişilen bilgilerin türüne göre olası rekabeti bozucu etkileri aşağıda değerlendirilmiştir:

1. Mevcut Pazar Payları ve Gerçekleşmiş Fiyatlar

Binek, hafif ticari ve ticari araç satışlarına yönelik olarak taraflarca tüm alt modeller bazında aylık ve haftalık satış adedi bilgileri gerek ODD ve OSD, gerek taraflar

09-41/998-255

140 arası bireysel iletişim yolu ile değişilmektedir. Buna ilaveten tavsiye edilen mevcut fiyat listeleri, taraflar arasında elektronik posta yoluyla paylaşılmaktadır.

Yukarıda sayılan bilgi türleri, haftalık veya aylık gerçekleşmiş verileri içermesi itibarıyla, zaman bakımından “güncel” nitelikli bilgilerdir. Otomotiv pazarının bilgi erişiminin kolay olduğu bir piyasa olması sebebiyle aylık ve haftalık bilgilerin koordinasyon etkisi doğurmayacağı anlaşılmıştır. Benzer şekilde, teşebbüslerin tavsiye edilen fiyat listeleri internet sitelerinde ilan edilmekte olduğundan, bu listelerin taraflar arasında fiyat ilanını müteakip değişmesi, ilgili pazarda rekabeti kısıtlayıcı nitelikte değildir.

2. Pazar Tahminlerinin Paylaşımı

150 Pazar tahminleri kapsamında teşebbüsler; binek, hafif ticari ve ticari araç türleri bakımından pazarın bütününe yönelik gerçekleşmesi muhtemel satış rakamlarına ilişkin tahminlerini ODD ve OSD toplantıları, telefon görüşmeleri ve elektronik posta mesajları aracılığıyla paylaşmaktadır.

Teşebbüslerce pazarın geneline yönelik tahminler, daha çok sektörün durumunu belirleme amacı taşımaktadır. Otomotiv sektörünün mevcut yapısı da göz önüne alındığında, söz konusu tahminlerin rekabeti kısıtlama ya da bozma niteliği taşımadığı sonucuna ulaşılmıştır.

J. SONUÇ

160 Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, Otomotiv Distribütörleri Derneği ve Otomotiv Sanayii Derneği üyesi teşebbüslerin dernek çatısı altında çeşitli toplantılarda bir araya gelerek mevcut pazar payları ve mevcut fiyatlara ilişkin bilgiler ile genel pazar tahminlerini paylaşmalarının rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı amaç ya da etkisi bulunmadığından, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun’un 4.maddesi kapsamında ihlal niteliği taşımadığına ve bu sebeple aynı Kanun’un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.